

# افروز حوزه‌ها استان‌ها

دوشنبه ۸ بهمن ماه ۱۴۰۳ • ۲۶ رجب‌المرجب ۱۴۴۶ • ۲۷ ژانویه ۲۰۲۵ • شماره ۸

مدیر حوزه علمیه سیستان و بلوچستان در بازدید از مرکز رسانه حوزه

## دشمن با شیطنت‌های رسانه‌ای به دنبال تضعیف وحدت و به هم ریختن سیستان و بلوچستان است

حجت‌الاسلام والمسلمین رضائی، با اشاره به وحدت حاکم بر سیستان و بلوچستان، گفت: دشمن برای لحظه لحظه اتفاقات استان برنامه دارد و با شیطنت‌های رسانه‌ای و ایجاد تفرقه، دنبال تضعیف وحدت و به هم ریختن استان است. به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین هادی رضائی، مدیر حوزه علمیه سیستان و بلوچستان، در جریان بازدید از مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه، در نشست با حجت‌الاسلام والمسلمین رضا رستمی مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه، بر تقویت و توسعه همکاری‌ها برای انتقال پیام حوزه علمیه سیستان تأکید کرد و گفت: رسانه نقش مهمی در انتقال پیام و مفاهیم دارد و روی این اصل، اقتضائات خاص خودش را می‌طلبد. رسانه آن قدر مهم است که کشوری مانند سوریه را طی ۱۰ روز به هم می‌ریزد و ذهن‌ها را مدیریت می‌کند و کشوری به‌سادگی اشغال می‌شود. مدیر حوزه علمیه استان سیستان و بلوچستان ادامه داد: دشمن از رسانه برای رسیدن به اهدافش استفاده و ذهن‌ها را مدیریت می‌کند. مردم را علیه کشورش می‌شویند و اقتدار خود را به رخ می‌کشد

آیت‌الله العظمی جوادی

در دیدار جمعی از اساتید و نمایندگان طلاب مازندران

«دیار علوی» شناسنامه مازندران است



و کاری می‌کند که سیاست‌مداران، ساعت‌ها به تحلیل حادثه‌ای بپردازند که چگونه ممکن است، کشوری در عرض ۱۰ روز بدون کم‌ترین تلفات انسانی سقوط کند. حجت‌الاسلام والمسلمین رضائی، با اشاره به وحدت حاکم بر سیستان و بلوچستان، گفت: دشمن برای لحظه لحظه اتفاقات استان برنامه دارد و با شیطنت‌های رسانه‌ای و ایجاد تفرقه، به دنبال تضعیف وحدت و به هم ریختن استان است. مدیر حوزه علمیه سیستان و بلوچستان افزود: در این استان ۲۸ مدرسه علمیه برادر و خواهر فعالیت می‌کنند. این آمار غیر از مدارس و طلاب مذاهب دیگر است. در گذشته ۳ حوزه علمیه در زابل و زاهدان وجود داشت و در بلوچستان حوزه‌ای نبود. حجت‌الاسلام والمسلمین رضائی با اشاره به ظرفیت‌های سیستان و بلوچستان، بر حضور روحانیون فاضل و عالم در استان تأکید و آمادگی حوزه استان را برای توسعه فعالیت‌های رسانه‌ای و همکاری با مرکز رسانه حوزه اعلام کرد.

### دومین همایش اعطای حکم تبلیغی به خواهران مبلغه حوزه علمیه خراسان برگزار شد



دومین همایش اعطای حکم تبلیغی به خواهران مبلغه در مدرسه علمیه حضرت نرجس علیها السلام با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین خیرات مدیر حوزه علمیه خراسان برگزار شد. به گزارش خبرگزاری حوزه، این مراسم که به بررسی وضعیت و دستاوردهای فعالیت‌های تبلیغی خواهران مبلغه در استان خراسان اختصاص داشت، فاطمه علی‌شاهی مسئول اداره فرهنگی تبلیغی دفتر خواهران حوزه علمیه خراسان، به تشریح جزئیات آمار فعالیت‌ها و طرح‌های اجرایی مبلغان پرداخت.

#### آمار و فعالیت‌های مبلغان خواهران در استان خراسان

طبق گزارش علی‌شاهی، در مجموع ۵۱۴ نفر از خواهران مبلغه در استان خراسان بزرگ، مشغول به فعالیت‌های دینی و تبلیغی هستند. از این تعداد، ۳۰۰۰ نفر در شهر مشهد و بقیه در سایر شهرستان‌های استان‌های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی مشغول به خدمت هستند. وی بیان کرد: در سال جاری، مبلغان خواهران در بیش از ۹۹ برنامه در مناسبت‌های ملی مذهبی در سطح استان خراسان، مجموعاً ۲۰۸۸۶۵ نفر ساعت فعالیت‌های تبلیغی داشته‌اند که این فعالیت‌ها شامل برگزاری جلسات تبلیغی در ایام ماه مبارک رمضان، انتخابات، اعتکاف، محرم، دهه آخر صفر، اربعین، اردوهای دانش‌آموزی و ... بوده است.

مسئول اداره فرهنگی تبلیغی دفتر خواهران حوزه علمیه خراسان، در خصوص فعالیت‌های جهادی خواهران مبلغه گفت: در حال حاضر ۵۹ گروه جهادی خواهران در استان خراسان رضوی فعال هستند که ۲۵ گروه آن در مشهد و مابقی در دیگر شهرستان‌ها مشغول به فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی هستند. وی اضافه کرد: از گروه‌های جهادی

فعالیت‌های پشتیبانی از جبهه مقاومت در سطح مدارس علمیه خواهران شدت بیشتری گرفت. تاکنون، میزان کمک‌های نقدی جمع‌آوری‌شده در مدارس علمیه خواهران، به ۱,۳۸۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان (یک میلیارد و سیصد و هشتاد و یک میلیون تومان) رسید. همچنین طلاهای جمع‌آوری‌شده توسط مدارس علمیه خواهران ۱,۰۴۳ گرم بود که تمامی این کمک‌ها به جبهه مقاومت اهدا شد. وی همچنین از همکاری مدارس علمیه خواهران با سایر نهادها و سازمان‌ها در جمع‌آوری کمک‌ها و ارسال آن به جبهه مقاومت خبر داد و افزود: این اقدامات با هماهنگی معاونت فرهنگی تبلیغی حوزه علمیه خراسان و دیگر نهادهای مرتبط صورت گرفته است.

مسئول اداره فرهنگی تبلیغی دفتر خواهران حوزه علمیه خراسان، به چشم‌اندازهای آینده اشاره کرد و بر ادامه فعالیت‌های تبلیغی خواهران مبلغه تأکید و خاطرنشان کرد: مبلغان خواهران باید با توجه به مسئولیت‌های دینی و اجتماعی که بر دوش دارند، همواره در خدمت جامعه باشند و در راستای تحقق اهداف انقلاب اسلامی گام بردارند.

فوق، ۴ گروه جهادی در سطح استان در موضوعات تخصصی جمعیت فعال هستند که به‌طور ویژه بر روی ارتقای آگاهی خانواده‌ها در مورد آسیب‌های کمبود جمعیت و مسائل هم‌چون ازدواج به‌هنگام و جلوگیری از سقط جنین تمرکز دارند. **دوره‌های آموزشی و توانمندسازی مبلغان** علی‌شاهی با بیان اینکه در سال جاری دوره‌های توانمندسازی مبلغان در قالب ۶۴ جلسه کارگاهی در موضوعات عمومی و تخصصی با موضوعات «امر به معروف و نهی از منکر»، «تبلیغ چهره به چهره»، «مهارت ارتباط مؤثر»، «خانواده متعالی» و «مبلغان اربعین» برگزار شده است، گفت: این دوره‌ها با هدف ارتقای سطح دانش و مهارت‌های تبلیغی مبلغان خواهر در موضوعات مختلف دینی و اجتماعی برنامه‌ریزی می‌شود.

**حمایت‌های مبلغان از جبهه مقاومت** مسئول اداره فرهنگی تبلیغی دفتر خواهران حوزه علمیه خراسان، پیرامون حمایت‌های مالی و معنوی مبلغان خواهر از جبهه مقاومت توضیح داد: پس از شهادت شهید سیدحسن نصرالله،

به‌خصوص قشر جوان معرفی شود، خاطرنشان کرد: آیت‌الله نجفی بروجردی رحمته‌الله از علمای بزرگ ایران، استان لرستان و بروجرد بوده است.

#### • مروری بر زندگی‌نامه آیت‌الله نجفی بروجردی رحمته‌الله

آیت‌الله شیخ علی‌محمد بروجردی رحمته‌الله در سال ۱۳۱۲ قمری در زبایی بروجرد متولد شد. در کودکی والدین خود را از دست داد و تحت سرپرستی خواهر خود، مقدمات را نزد ملا فیض در بروجرد فرا گرفته و در سن چهارده سالگی راهی نجف اشرف شد. از مهم‌ترین اساتید ایشان در فقه و اصول می‌توان از آیات محمدحسین نائینی، آقا ضیاء‌الدین عراقی، محمدحسین غروی اصفهانی و حاج میرزا علی قاضی طباطبایی رحمته‌الله نام برد. اقامت ایشان در نجف نزدیک ۲۵ سال به‌طول انجامید و به درجه اجتهاد دست یافت. سپس با نظر آیت‌الله اصفهانی رحمته‌الله، برای سر و سامان دادن به حوزه علمیه سامرا، راهی این شهر شد.

«رساله علمیه»، «رساله انیس‌المقلدین»، «توضیح‌المسائل»، «مناسک حج» و «حاشیه بر توضیح‌المسائل آیت‌الله بروجردی» ایشان به چاپ رسیده و نیز «رساله خمس» که به ضمیمه چاپ شده است، وی در هشتم بهمن‌ماه ۱۳۵۳ شمسی دعوت حق را لبیک گفت.

امام جمعه بروجرد

### آئین گرامی داشت آیت‌الله شیخ علی‌محمد

### بروجردی نجفی رحمته‌الله در لرستان برگزار می‌گردد



بزرگ اخلاق و اسوه برای جهان تشیع است. حجت‌الاسلام حسینی، با بیان اینکه همایش امسال مقدمه و هماهنگی برای برگزاری نیکوداشت آیت‌الله بروجردی نجفی رحمته‌الله در سال آینده است تا ابعاد شخصیتی آن عالم مجاهد برای مردم

حجت‌الاسلام سیدعلی حسینی امام‌جمعه بروجرد، در جلسه هماهنگی و برنامه‌ریزی مراسم بزرگداشت آیت‌الله نجفی بروجردی رحمته‌الله که امسال در بروجرد برگزار می‌شود، با بیان اینکه بزرگداشت عالمان و مفاخر دینی و فرهنگی امری پسندیده و نیک است، افزود: با معرفی عالمان دینی و فرهنگی، می‌توانیم سیره زندگانی آن بزرگواران را در جامعه به‌ویژه نسل جوان جامعه ترویج دهیم.

به گزارش خبرگزاری حوزه، وی همچنین گفت: هماهنگی و پیگیری‌های لازم برای برگزاری بزرگداشت آیت‌الله نجفی بروجردی نجفی رحمته‌الله در ۱۲ بهمن امسال در بروجرد انجام شده و مکان آن نیز، در روزهای آینده برای اطلاع مردم اعلام خواهد شد. امام‌جمعه بروجرد با بیان اینکه تکریم عالمان دینی، علمی و فرهنگی، وظیفه و رسالتی دینی و اخلاقی است، بیان کرد: آیت‌الله شیخ علی‌محمد بروجردی نجفی رحمته‌الله از شخصیت‌های بارز و معلم

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی گیلان

### تقارن ۲۲ بهمن با روز جوان؛ فرصتی برای نمایش حضور گسترده‌تر نسل جوان

رادک می‌کنند و لحظه‌ای از حمایت خود دست بر نخواهند داشت.

رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی گیلان، فلسفه تشکیل ستاد دهه فجر انقلاب اسلامی را زمینه‌سازی حضور مردم در مراسم و برنامه‌های این دهه اعلام کرد و افزود: برنامه‌های دهه مبارک فجر با حضور اقشار مختلف مردم در مساجد، محلات، دانشگاه‌ها، مدارس، بازار و... با برگزاری باشکوه راهپیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن به اوج می‌رسد. وی خواستار برگزاری برنامه‌های دهه فجر سال جاری با صبغه شادی بیشتر شد و تصریح کرد: حضور جوانان با توجه به تقارن راهپیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن با سال‌روز ولادت حضرت علی‌اکبر علیه‌السلام و روز جوان، گسترده‌تر و پرشورتر خواهد بود. رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی گیلان، با بیان اینکه مردم علی‌رغم همه مشکلات

حجت‌الاسلام والمسلمین «مجتبی اشجری» ۲۶ دی در نشست ستاد دهه فجر انقلاب اسلامی شهرستان رشت که در سالن جلسات فرمانداری این شهر برگزار شد، با بیان اینکه نظام اسلامی برای رسیدن به قله اقتدار تلاش می‌کند، عنوان کرد: ملت ما به‌خوبی می‌داند که برای رسیدن به قله پیشرفت و توسعه، ناگزیر به تحمل برخی مشکلات و سختی‌هاست.

به گزارش خبرگزاری اینا، وی با اشاره به اینکه وجود برخی کاستی‌ها و مشکلات معیشتی کنمان‌ناپذیر است، تأکید کرد: قطعاً معضلات اقتصادی با تلاش بیشتر مسئولان و حمایت مردم حل‌شدنی است. حجت‌الاسلام والمسلمین اشجری، خواستار ترویج فرهنگ عذرخواهی به‌دلیل قصور و تقصیرها در بین مسئولان شد و گفت: مردم ما مسئولان خود را از جنس خود می‌دانند و مشکلات موجود در کشور



حجت‌الاسلام شهید محمدمهدی ملامیری، در روز دوشنبه ۲۶ خردادماه ۱۳۶۴ شمسی، مصادف با ۲۶ ماه مبارک رمضان، در خانواده روحانی و ولایی به دنیا آمد.

او در دامان پدر و مادری دلسوز و متدین تربیت شد؛ پدر و مادر او هر دو اصالتاً مازندرانی هستند که پدرش اهل کجور و مادرش از سلسله جلیله سادات خاندان حسینی شهرستان آمل می‌باشد.

• **تحصیلات**

دردرس ابتدایی و راهنمایی همیشه شاگرد ممتاز بود. پس از گرفتن سیکل وارد حوزه علمیه قم شد و در مدرسه علمیه فاطمی دروس حوزوی خود را شروع کرد. سخت‌کوشی و تهذیب باعث شد، از همان ابتدا به‌عنوان طلبه‌ای ممتاز، از محضر اساتید و بزرگان بهره‌های فراوان ببرد و بعد از طی دروس سطح، پای درس خارج آیات عابدی، آملی لاریجانی، شب‌زنده‌دار، مدرسی یزدی، سیفی مازندرانی و ... تلمذ کند.

این شهید بزرگوار دروس مقدمات و سطح را که در ده سال خوانده می‌شود، هشت ساله به پایان رساند. پایان‌نامه سطح سه (کارشناسی ارشد) را به زبان عربی نوشت و با نمره ۱۸ دفاع کرد و اکنون موضوع پایان‌نامه سطح ۴ (دکتری) نیز از طرف حوزه تأیید شده است. همراه با درس خارج، سطوح عالی حوزه را تدریس می‌کرد. کفایةالاصول را که آخرین و سخت‌ترین کتاب اصولی حوزه است، در مؤسسه جوادالائمّه <sup>علیه</sup> نزدیک حرم و حلقات‌الاصول شهید صدر<sup>رحمته</sup> را در جامعهٔ المصطفی العالمیه (برای طلاب خارجی) تدریس می‌کرد و بعد از ظهر روزهای چهارشنبه و صبح پنج‌شنبه در حوزه علمیه کاشان به تدریس رجال و درایه می‌پرداخت.

با اینکه استاد سطوح عالی حوزه بود، هیچ‌گاه در او تکبر و فخرفروشی دیده نشد؛ به‌طوری‌که در طول دو سال تدریس کفایه پدر و برادران او که همگی طلبه هستند و در قم زندگی می‌کنند، از تدریس او اطلاع نداشتند تا اینکه تصادفاً اسم او را در لیست مدرسین حوزه علمیه دیدند.

پدر شهید ملامیری می‌گوید: «در مناطق مختلف کشور اعم از استان‌های مازندران، گیلان، کرمان، کرمانشاه و خراسان شمالی، فعالیت‌های تبلیغی و دینی داشت و در طول سال، برای تبلیغ دینی به این استان‌ها سفر می‌کرد.»

• **علت رفتن شهید ملامیری به سوریه**

دوره‌های فشرده آموزش نظامی را بدون اطلاع خانواده گذراند و با وجود شرایط مساعد کاری، تدریس و تحقیق را رهاکرد تا به قول خودش به «حاصل آموخته‌هایش» برسد. روز اعزام نزدیک بود و هر لحظه نشاط و نورانیت، سیماي آرام محمدمهدی را دل‌نشین‌تر می‌کرد.

او علت رفتش را به مادر ولایت‌مدارش این‌گونه گفته بود: «نمی‌توانم در کنار همسر و فرزندانم باشم؛ درحالی‌که در مقابل چشم کودکان سوریه و عراق، والدین‌شان سر بریده می‌شوند؛ آموخته‌های من از اسلام و تحصیل دروس حوزوی، چنین اجازه‌ای به من نمی‌دهد.»

• **شهادت**

شهید ملامیری ابتدا در منطقه درعا بود. مدت ۴ روز از رفتنش گذشته بود که برنامه عملیات حمله تیپ فاطمیون به داعش و النصره اعلام می‌شود و قرار بوده، گروهی از تیپ فاطمیون بروند و راه را بر این تروریست‌های تکفیری ببندند. ۳۰ فروردین سال ۹۴ ساعت ۸ شب، این تیپ راهی منطقه عملیاتی می‌شود و تا ساعت ۴ صبح آن منطقه را می‌گیرند؛ اما هنوز نیروهای کمکی نرسیده بودند که دشمن حمله می‌کند و تعدادی از فرماندهان به شهادت می‌رسند.

در جریان عقب‌نشینی برای تجدید قوا، رزمنده‌ای مجروح شده و از هم‌زمانش می‌خواهد او را با خود به عقب ببرند؛ برخی از هم‌رزمان شهید ملامیری از قول ایشان گفتند که شهید ملامیری گفت: شما بروید من می‌ایستم و به طرف دشمن تیراندازی می‌کنم تا شما برگردید. ایشان می‌ماند و مقاومت می‌کند و در همان منطقه به شهادت می‌رسد.

آیت‌الله‌العظمی جوادی در دیدار جمعی از اساتید و نمایندگان طلاب مازندران

## «دیار علوی» شناسنامه مازندران است

جمعی از اساتید و نمایندگان طلاب استان مازندران در حوزه علمیه قم، با حضور در بیت آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی، با ایشان دیدار و گفت‌وگو کردند. معظم‌له در این دیدار به جایگاه ویژه استان مازندران به‌عنوان «دیار علوی» اشاره و بیان کردند: پذیرش قرآن، اهل‌بیت و علی و اولاد علی‌بن‌ابی‌طالب <sup>علیهم</sup> توسط مردم این استان به‌عنوان شرفی بزرگ است که باید به آن افتخار کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، ایشان با تأکید بر اهمیت حفظ این شناسنامه اصیل، افزودند: این فخر ما را موظف می‌کند که به اصول بپردازیم و امانت الهی را به جامعه منتقل کنیم. اگر کسی طهارت روح داشت و با امام معصوم <sup>علیه</sup>، ارتباط معنوی برقرار کرد، علوم الهی را به ارث خواهد برد.

در نشست مدیران بین‌الملل حوزه و مدیران حوزه سیستان و بلوچستان مطرح شد

## دروازه‌های جهان به روی حوزه علمیه باز است



در نشست مشترک مدیران معاونت بین‌الملل حوزه‌های علمیه با مدیران حوزه علمیه استان سیستان و بلوچستان درقم، با تأکید بر اینکه دروازه‌های جهان به روی حوزه علمیه باز است، بر ضرورت تربیت طلاب زبان‌دان درحوزه‌های استان‌ها تأکید شد.

به‌گزارش خبرگزاری حوزه، نشست مشترک «مدیران بین‌الملل حوزه علمیه» و «مدیران ستادی و مدارس حوزه علمیه استان سیستان و بلوچستان» درقم برگزارشد.

دراین جلسه حجج‌اسلام والمسلمین و آقایان: حسینی کوهساری معاون بین‌الملل حوزه‌های علمیه، علی علیزاده مسئول حوزه مدیریت حوزه‌های علمیه کشور، امیرحسن شیعی قائم‌مقام مدیر مجتمع آموزشی پژوهشی حوزه‌های علمیه، هادی رضضانی مدیرحوزه علمیه استان سیستان و بلوچستان، حسینی‌عارف مدیرمرکزآموزش زبان و آموزش‌های تخصصی بین‌الملل حوزه‌های علمیه ومحمدصادق‌امین‌دین مدیراموراستان‌های معاونت بین‌الملل به ایرادسخن پرداختند.

• **زبان اردو، اولویت دوم زبان‌آموزی طلاب سیستان و بلوچستان**

در ابتدای این جلسه قائم‌مقام مدیر مجتمع آموزشی پژوهشی حوزه‌های علمیه، به مهمانان گرامی خیرمقدم گفت وبه معرفی فعالیت‌های دویخش «معاونت بین‌الملل» و «مجتمع آموزشی پژوهشی» حوزه‌های علمیه‌پرداخت.

دکتر امیرحسن شیعی، زینته‌های همکاری بین مجتمع آموزشی پژوهشی بین‌الملل با مدارس استان‌های مختلف را متعدد خواند وگفت: طرفین می‌توانند در عرصه‌هایی مانند زبان‌آموزی، پژوهش‌های بین‌المللی، برگزاری همایش‌های تخصصی و تربیت مبلغ فرارمزی به فعالیت مشترک بپردازند.

وی بعد از زبان عربی معاصر، اولویت زبان‌آموزی برای روحانیون استان سیستان و بلوچستان را زبان اردو دانست وگفت:

آمادگی داریم که این زبان را برای طلاب استان آموزش دهیم.

• **رشد‌کفی آثار علمی طلاب سیستان و بلوچستان با رشد کیفی همراه شود**

مدیر حوزه علمیه استان سیستان و بلوچستان هم دراین مراسم، باذکراهمیت تبلیغ بین‌المللی گفت: هم‌اکنون شاهد این هستیم که در کشورهای مختلف، تجمعات فراوانی درحمایت از فلسطین و غزه برگزارمی‌شود. مهم‌ترین ابزار برای ارتباط

اشاره و خاطرنشان کردند: دو مسیر برای دست‌یابی به علم و دانش وجود دارد؛ یکی راه درس و بحث و مطالعه است که علم‌الدراسه است و یکی راه تهذیب نفس و طهارت روح و ارتباط معنوی با اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> است که علم‌الورائحه است. ایشان افزودند: فرموده‌اند: «العلماء ورةالانبیاء» این جمله خبری است که به داعی انشاء بیان شده، یعنی تلاش کنید تا وارث انبیا شوید.

معظم‌له با تأکید بر لزوم تقویت حوزه‌های علمیه در هر دو بعد علمی و اخلاقی، اظهار کردند: علما و طلاب باید هر آنچه به دیگران می‌گویند، خود نیز به آن عمل کنند. اگر کسی طهارت روح داشت و با امام معصوم <sup>علیه</sup>، ارتباط معنوی برقرار کرد، علوم الهی را به ارث خواهد برد.

این مرجع تقلید در پایان خاطرنشان کردند: برای دستیابی به این ارث معنوی، باید تلاش و کوشش کرد تا رابطه معنوی



با اهل‌بیت عصمت و طهارت <sup>علیهم</sup> برقرار شود؛ زیرا این مسیر شما را به حقیقت علم و دانش اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> می‌رساند.

حوزه‌ها و طلاب تأکید کرد وگفت: امروز دروازه‌های جهان به سوی حوزه‌های علمیه باز شده است و به مصداق احادیث وارده، می‌توان صدای دین را از قم به سراسر جهان فرستاد.

• **بخش‌های بین‌الملل در مراکز مدیریت استان‌ها ایجاد می‌شود**
مدیر امور استان‌های معاونت بین‌الملل حوزه‌های علمیه دیگرسخنران این نشست بود که وی نیزبه فواید زبان‌آموزی درپیشرفت تحصیلی طلاب نیزاشاره کرد.

حجت‌الاسلام محمدصادق‌امین‌دین، با اشاره به برخی از موانع این مهم، گفت: مدیران مدارس دارای نقش مهمی درتشویق طلاب به زبان‌آموزی یا ایجاد مانع برای آنان هستند.

وی همچنین به مسأله ایجاد بخش‌های بین‌الملل در مراکز مدیریت استان‌های مختلف نیزاشاره و ابراز امیدواری کرد: این بخش‌ها در استان‌های بیشتری راه‌اندازی شود.

• **نظرات مدیران حوزه استان سیستان و بلوچستان**

پس از سخنان مدیران بین‌الملل، حجج‌اسلام «داود صیادی»، «علی بولغ»، «رسول کبخا»، «نبوی» و«باقری» ازشهرهای جابه‌جا، زابل، زاهدان و دلگان، ضمن تشکر از فعالیت‌های استانی مرکز آموزش زبان حوزه درسال‌های اخیر، نکات و سؤالاتی را بیان کردند و دکتر شیعی و حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌عارف به آنها پاسخ دادند.

حجم زیاد دروس طلاب، عدم فرصت برای شرکت در کلاس‌های حضوری زبان و فشار کاری استادان و نداشتن زمان لازم برای تدریس مکالمه از جمله موانع و دشواری‌هایی بود که این مدیران برشمردند. آنان همچنین تقاضا کردند که مجتمع بین‌الملل ومرکزآموزش زبان نسبت به موارد زیراهتمام ورزد:

۱. حمایت مشخص از استادان زبان حوزوی؛
۲. ارسال اطلاعات جامع درباره مدارس زبان و مهارت‌های بین‌المللی به مدیران استان؛
۳. گمازدن استاد پشتیبان برای زبان‌آموختگان؛
۴. برگزاری کلاس‌های آموزش زبان فارسی برای روان‌بین فارسی برخی از طلاب مناطق دوردست؛
۵. دراختیارگذاشتن کتاب برای مناطق محروم؛

۶. برگزاری کلاس برای خانواده‌های طلاب استان سیستان و بلوچستان؛
۷. اعطای حکم تدریس به استادان زبانی که خارج از برنامه‌های مرکز آموزش زبان تعلیم دیده‌اند.

• **دروازه‌های جهان به روی حوزه علمیه‌بازاست**

مسئول حوزه ریاست مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه کشور مهمان ویژه این نشست بود که با خوش‌آمدگویی به مدیران سیستان و بلوچستان، خواستارروابط بیشتر بین معاونت بین‌الملل حوزه و استان‌ها شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین علی علیزاده، با ذکر نمونه‌هایی از فعالیت‌ها و بیانات شخصیت‌هایی همچون علامه طباطبایی، حضرت آیت‌الله جوادی آملی، استاد محمدجواد صاحبی و…، بر اهمیت زبان‌آموزی و فعالیت‌هایی بین‌المللی

#### میراث ماندگار

#### تحقیق درباره

#### اول اربعین

#### سیدالشهداء <sup>علیه</sup>

این کتاب تألیف شهید آیت‌الله سید محمدعلی قاضی طباطبایی <sup>علیه</sup>، تحقیقی است درباره نخستین اربعین حضرت سیدالشهداء <sup>علیه</sup> که نویسنده در آن، به بررسی اقوال گوناگون درباره این مسأله پرداخته که آیا کاروان کربلا در بازگشت از شام، توانسته است خود را در اولین اربعین شهدای کربلا به صحرای تفتیده کربلا برساند یا نه؟ نویسنده در ضمن بررسی مطلب مزبور، از موضوعات مختلف تاریخی، اجتماعی، سیاسی، علمی، فقهی و… سخن به میان آورده است.

• **محتوای کتاب:** در مقدمه ضمن اشاره به موضوع کتاب، این نکته بیان شده است که: «در میان شیعه، روز اربعین سیدالشهداء <sup>علیه</sup> که روز بیستم صفر است، شهرت بسیار دارد و عموماً آن روز را روز ورود اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> پس از خلاصی از اسارت شام به کربلا می‌دانند و از ائمه اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> زیارت مخصوصی برای آن روز وارد شده و از علمای امامیه تا قرن هفتم هجری، شبهه و اشکالی در این موضوع دیده‌نشده است و اول کسی که شبهه کرده، غیر از سید اجل اعظم، سید رضی‌الدین علی‌بن طاووس حسنی <sup>رضی</sup> در کتاب اقبال سراغ نداریم.

یکی از شبهات موجود در حوزه تاریخ اسلام، این است که آیا کاروان اسرای کربلا و خاندان مطهر حضرت سیدالشهداء <sup>علیه</sup> در بازگشت از شام، در نخستین اربعین شهدای کربلا به صحرای تفتیده نینوا بازگشته‌اند یا نه؟ در بیان اهمیت این بحث تاریخی، همین بس که نخستین‌بار دو تن از علمای تراز اول شیعه، سیدبن طاووس در کتاب مشهور خود به‌نام «اللهورف علی قتلی الطفوف» و محدث نوری در کتاب «لؤلؤ و مرجان» در درستی مسأله ورود کاروان عاشورا در نخستین اربعین به سرزمین کربلا دچار تردید و ارائه شبهه شدند. بعدها این تردید به آثار شفاهی و کتبی شاگردان آن دو عالم برجسته راه یافت و بدین‌گونه، مدخل مهمی در کتب دینی شیعه و حتی سنی برای بحث به وجود آمد.

دلیل عمده آن دسته از علمایی که در این مسأله تردید داشتند و دارند، بعد مسافت میان سرزمین شام و عراق (دمشق و کربلا) می‌باشد. این افراد معتقدند: چگونه ممکن است کاروان عاشورا در طول ۴۰ روز، مسافت طولانی کربلا تا شام را در ضمن اقامت در برخی شهرهای بین راه سر کنند و پس از مدتی توقف در شام، دوباره همان مسیر را بازگردد. بنابراین، کاروان عاشورا یا در بیستم صفر سال ۶۲ق (یک سال پس از شهادت) وارد کربلا شده و یا در اربعین دوم حضرت سید الشهداء <sup>علیه</sup> (۸۰ روز پس از شهادت) به آن مکان مقدس وارد آمده است. در این میان، نویسنده در کتاب حاضر، با بررسی منابع دینی، تاریخی و فقهی و پژوهش در آثار و اقوال «تاریخ عاشورا»، با ارائه دلایل عقلی و نقلی، غبار تردید از چهره این مسأله برداشته است.

جالب اینکه وی عمدتاً با بهره‌گیری از آثار علمای تراز اول تشیع، اثبات می‌کند که کاروان امام حسین <sup>علیه</sup> در همان اربعین اول حضرت سیدالشهداء <sup>علیه</sup> وارد کربلا شده است. او می‌نویسد: کسی که در این اواخر بسیار پافشاری در شبهه تبعاً به استاد خودشان که طیباً در این‌گونه امور و امثال آن، علامه متبحر محدث، حاج میرزاحسین نوری <sup>رحمته</sup> صاحب کتاب مستدرک‌الوسائل است که در کتاب خود« لؤلؤ و مرجان»، هرچه می‌توانسته، خواسته موضوع آمدن اسرای اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> را در اربعین اول سال ۶۱ هجرت نقل نماید؛ بلکه همت داشته که از محلات تشرناب و بعد از وی شاگردانش تبعاً به استاد خودشان که طیباً در این‌گونه امور و امثال آن، پافراتر می‌گذاردند و شدت پیدا می‌کنند و از روی تعصب استاد و شاگردی، در صدد می‌شوند که ادعای استاد را به مرحله واقعی و حقیقت برسانند، موضوع اربعین اول را که اسرای اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> به کربلا آمده باشند، از اکاذیب شمرده و آن دیگری آن را افسانه و از اساطیر به حساب آورده‌اند.

محدث نوری از جمله کسانی است که بازگشت اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> را در همان اربعین بعید شمرده و اشکالات هفت‌گانه‌ای در این موضوع مطرح کرده است که عبارتند از:

۱. عدم تناسب زمان چهل روز، با حادثه رفتن به شام و برگشت به کربلا؛
۲. سکوت منابع کهن تاریخی درباره بازگشت آنان به کربلا؛
۳. حرکت اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> از شام به‌سوی مدینه و رسیدن آنان به مدینه در بیستم صفر؛
۴. سکوت برخی منابع تاریخی کهن از دیدار اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> با جابر در کربلا؛
۵. طولانی بودن شام و کربلا و منازل متعدد و حوادث میان راه؛
۶. اینکه در منابع مختلف، جابربن عبدالله انصاری را اولین زائر اربعین شمرده‌اند، نه اهل‌بیت پیامبر <sup>صلی</sup> را؛
۷. اینکه کربلا در مسیر شام به مدینه نیست و قدر مشترکی هم بین این دو مسیر (کربلا به مدینه) وجود ندارد.

نویسنده همه این اشکال‌ها را در حد «استبعاد» می‌داند که دلیلی بر محال‌بودن این زیارت در اربعین نمی‌شود و با ۱۷ دلیل، به همه آنها پاسخ داده است. در این کتاب، سلسله مباحث حاشیه‌ای و استطرادی هم وجود دارد؛ مانند: سیری در حوادث کربلا و سفر امام حسین <sup>علیه</sup> به این سرزمین و سفر اهل‌بیت <sup>علیهم</sup> به کوفه و شام؛ بحث در مورد مدفن حضرت زینب <sup>علیه</sup> در شام؛ شرح حال عطیه عوفی و جابرین عبدالله انصاری؛ برخی مطالب مجعول یا نقل‌های ضعیف در منابع ضعیف؛ رد برخی شبهات تاریخی؛ نمونه‌هایی از شیوه‌های عزاداری برای سیدالشهداء <sup>علیه</sup> در مناطق و دوره‌های مختلف.

در پایان می‌توان گفت که کتاب حاضر با توجه به روح علمی حاکم بر آن، یک اثر پژوهشی و تحقیقی است؛ چراکه مؤلف در آن می‌کوشد، با مراجعه به منابع بین‌شمار، پرده از رخسار حقیقت براندازد؛ فلذا نمی‌توان گفت که بخشی از آن علمی و بخش دیگری از آن، غیرعلمی است.

منبع: نگاهی بر کتاب تحقیق درباره اول اربعین سیدالشهداء <sup>علیه</sup>



• **تولد:** ۱۳۵۳قمری مصادف با ۱۳۱۴ شمسی.

• **وفات:** ۲۲ دی‌ماه ۱۴۰۲شمسی مصادف با ۲۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۵ قمری

• **اساتید:** حضرات آیات: سیدحسین طباطبایی بروجردی، امام‌خمینی، محمد مفتاح، ابوالقاسم خزعلی و محمد محمدی گیلانی و … <sup>رحمته‌م</sup>.

• **تولد:** سید محمدتقی مصطفی‌مهدانی، در سال ۱۳۱۴شمسی در محله خلف باغ یزد و در خانواده‌ای روحانی به دنیا آمد. پدرش سید میرحسین، از روحانیان یزد بود که به وعظ و خطابه در آن شهر می‌پرداخت و دایی‌اش سید علی‌محمد وزیری، از روحانیان برجسته یزد محسوب می‌شد و کتابخانه معروف او، یادگاری از آن روحانی برجسته است.

• **مراحل کسب علم و دانش:** سید محمدتقی مصطفی‌مهدانی، با تشویق دایی‌اش و همچنین شیخ غلامرضا فقیه خراسانی، از منسوبان خویش، به تحصیل دروس حوزوی روی آورد و مقدمات و بخشی از دروس سطح را در سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۶شمسی در حوزه علمیه یزد و نزد آیت‌الله علاقه‌بند، شیخ محمود فرساد، میرزاجحسن محمودآبادی و شیخ عباس هدایتی خواند. آنگاه برای تکمیل تحصیلات حوزوی راهی عراق شد و در حوزه علمیه نجف اشرف دروس سطح را پیش علمایی چون: سید اسدالله مدنی تبریزی، مظفر و سیدعباس خاتم یزدی <sup>رحمته‌م</sup> به پایان رساند. سپس به کشور بازگشت و این بار در قم، بخش دیگری از دروس سطح را در حوزه علمیه قم پیش حضرات آیات: حسین نوری مهدانی، ناصر مکارم شیرازی و سید محمدباقر سلطانی طباطبایی، محمد مفتاح، ابوالقاسم خزعلی و محمد محمدی گیلانی به پایان رساند. سپس در درس‌های خارج فقه و اصول آیات عظام: سیدحسین طباطبایی بروجردی و امام‌خمینی <sup>رحمته‌م</sup> شرکت کرد. درباره سال‌های حضور او در درس امام‌خمینی، گزارش دقیقی در دست نیست؛ ولی با استناد به حضور او در درس حضرت آیت‌الله بروجردی، می‌توان گفت که از اواخر دهه ۱۳۳۰ شمسی در درس امام‌خمینی هم شرکت می‌کرده و این حضور، تا تبعید امام‌خمینی به خارج از کشور در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در مساجد سلماسی و اعظم‌قم استمرار داشته است.

• **اساتید:** آیت‌الله‌العظمی بروجردی؛ آیت‌الله‌العظمی امام خمینی؛ آیت‌الله شهید محمد مفتاح؛ آیت‌الله محمدی گیلانی؛ آیت‌الله خزعلی؛ آیت‌الله سلطانی طباطبایی؛ آیت‌الله‌العظمی نوری مهدانی؛ آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی.

• **فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی:** ایشان که در محله یخچال‌قاضی، محل سکونت امام‌خمینی <sup>رحمته‌م</sup> اقامت داشت، با شروع مبارزات امام‌خمینی بر ضد حکومت پهلوی، با توجه به ارتباطات و رفت‌وآمدهایی که با سیدمصطفی خمینی، سیدمرتضی پسندیده و همچنین بیت امام‌خمینی داشت، در کنار درس، مبارزات جدی و مخفیانه خود را علیه حکومت پهلوی با هدایت و رهبری امام‌خمینی آغاز کرد. شرکت در نمازهای جماعتی که در منزل امام‌خمینی برگزار می‌شد، حضور در جلسات درس ایشان، انجام مأموریت‌های مختلف و پیگیری محرمانه بعضی از دستوراتی که امام‌خمینی صادر می‌کردند، از جلوه‌های حضور او در کنار ایشان بود. او در روز اول فروردین ۱۳۴۲ و در حمله مأموران به مدرسه فیضیه حضور داشت. همچنین در روز ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ با توجه به همسایگی با امام‌خمینی، شاهد دستگیری امام‌خمینی بود و پس از آن، در اطلاع‌رسانی به مردم نقش داشت و ازجمله دستگیری امام‌خمینی را به طلاب مدرسه آیت‌الله بروجردی رساند. سپس به تهران رفت و در تظاهرات مردم آن شهر علیه حکومت پهلوی شرکت کرد.

در سال ۱۳۴۴ شمسی به زاهدان رفت و در مسجد و حسینیه‌ای که به‌همت سید علی‌محمد وزیری در این شهر برای شیعیان زاهدان تأسیس شده بود، سخنرانی کرد و از سیاست‌های حکومت پهلوی انتقاد نمود. پس از آن نیز، با سفر به زادگاهش یزد، به سخنرانی‌های انتقادی خود در مسجد حظیره و دیگر مساجد ادامه داد. در همان دوران، در انتقال برخی از نامه‌های محرمانه و بیانیه‌های امام‌خمینی <sup>رحمته‌م</sup> از کرپلا و نجف به ایران و همچنین انتقال نامه‌های آیت‌الله سیدمرتضی پسندیده و حضرت آیت‌الله گلپایگانی <sup>رحمته‌م</sup> از قم به نجف نقش داشت. او در سال ۱۳۴۶شمسی، با معرفی شیخ محمد فکور یزدی و سیدعباس خاتم یزدی <sup>رحمته‌م</sup>، اجازه‌ای در امور حسیه‌ای از امام‌خمینی دریافت کرد. همچنین از سال ۱۳۵۲-۱۳۵۷شمسی به پیشنهاد حضرت آیت‌الله گلپایگانی، مدیریت مدارس ایشان را در حوزه علمیه قم برعهده داشت. آیت‌الله مصطفی‌مهدانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فعالیت در محاکم قضایی پرداخت. سپس در اواخر سال ۱۳۵۸شمسی با دعوت آیت‌الله محمد صدوقی یزدی، به زادگاهش بازگشت و مسئولیت حوزه علمیه یزد را بر عهده گرفت. هم‌زمان مسئولیت جهاد سازندگی و بنیاد مستضعفان را هم بر عهده داشت. در اولین دوره انتخابات شورای شهر یزد نامزد عضویت در آن شورا شد و به عضویت آن شورا انتخاب گردید. سپس به سازمان بازرسی کل کشور رفت و معاونت نهادهای انقلاب اسلامی آن سازمان را از سال ۱۳۶۰شمسی و با دعوت آیت‌الله سیدمحمد محقق داماد، ریاست آن سازمان را بر عهده گرفت. پس از صدور فرمان هشت‌ماده‌ای امام‌خمینی، دبیر اجرایی شورای هشت‌ماده‌ای امام شد و سپس قائم‌مقامی سازمان بازرسی کل کشور را بر عهده گرفت. این عالم مجاهد سالیانی نیز، مسئول حوزه علمیه یزد بوده و همچنین چند دوره در مجلس شورای اسلامی حضور داشت.

• **کوبچ به سرای ابدی:** سرانجام روح بلند این مجاهد نستوه، در بیست و دوم دی‌ماه سال ۱۴۰۲ مصادف با ۲۹ جمادی‌الثانی سال ۱۴۴۵ قمری آسمانی شد.

آیت‌الله خاتمی با بیان اینکه آمریکا مذاکره را برای نابودی حکومت ایران می‌خواهد، گفت: اگر یک گام علیه آمریکا عقب نشینی کنیم فشار بیشتر را متحمل خواهیم شد.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری حوزه از کاشان، آیت‌الله سید احمد خاتمی عضو فقهای شورای نگهبان در مراسم عزاداری شهادت امام موسی کاظم <sup>رحمته‌م</sup> که از طرف نماینده ولی فقیه در مسجدشامخی کاشان برگزار شد، ضمن گرامی داشت یاد و خاطره مرحوم آیت الله خراسانی با بیان اینکه پنج صحیفه داریم که به چاپ رسیده است، اظهار داشت: معمولاً صحیفه سجاده‌یه راه عنوان کتاب دعا می‌شناسیم در حالی که یک بعد صحیفه دعا است و یک بعد آن سیاست است.

آیت‌الله خاتمی با بیان اینکه یکی از کارهای آموزشی ائمه جمعه تدریس متون صحیفه سجاده‌یه است، ایراز کرد: تدریس صحیفه تدریس سیاست است.

وی با بیان اینکه قصه جدایی دین از سیاست سابقه چندصد ساله دارد، اضافه کرد: از زمان قاجار که علما قدرتمند در صحنه بودند، ناصر قاجار فتوای میرزا را شکست داد و گزنه اگر فتوای میرزا نبود امروز ایران یکی از ایالت‌های انگلیس بود و کشور دچار فاجعه فرهنگی می‌شد.

عضو خبرگان رهبری، با بیان اینکه در دوره رضاخان عیب بود که یک روحانی وارد سیاست شود، اظهار کرد: ستون فقرات پهلوی، جدایی دین از سیاست بود لذا اگر بگویم ایده جدایی دین از

سیاست ایده رضاخانی است، سخنی به گراف نگفته‌ام.

آیت‌الله خاتمی، با بیان اینکه امام راحل مبارزه‌اش را از عینیت دین با



عضو فقهای شورای نگهبان

## آمریکا مذاکره را برای نابودی حکومت ایران می‌خواهد

سیاست آغاز کرد، گفت: اگر کسی دین را از سیاست جدا بداند پیامبراکرم <sup>رحمته‌م</sup> و امیرالمومنین <sup>رحمته‌م</sup> را تکذیب کرده است. عضو فقهای شورای نگهبان خاطرنشان کرد: اگر تز جدایی دین از سیاست را امام راحل نمی‌شکست و روحانیت وارد صحنه نمی‌شد، انقلاب اسلامی نیز پیروز نمی‌شد و لذایی دلیل نیست که بعد از ۴۵ سال دوباره تز رضاخانی را می‌خواهند در متن دین ما پیاده کنند.

آیت‌الله خاتمی، با بیان اینکه سیاست به معنای تدبیر و مدیریت است، یادآور شد: سیاستی که امام راحل عین دینات می‌دانستند، مثل امام علی <sup>رحمته‌م</sup> بود.

وی از مقام معظم رهبری به عنوان یکی

نداریم، دخالت نظامی است که فایده ندارد و مردم ایران دیگر مردم سابق نیستند و قدرت مند شده‌اند.

عضو فقهای شورای نگهبان، با بیان اینکه این مقاله‌نویس آمریکایی می‌گوید حتی اگر به مراکز هسته‌ای ایران هم حمله کنیم دانش هسته‌ای ایران نابودشدنی نیست، چون این دانش بومی شده است، خاطرنشان کرد: او می‌گوید حتی اگر با ایران هم مذاکره کنیم، مشکل حل نخواهد شد. آیت‌الله خاتمی با بیان اینکه آمریکا مذاکره را برای نابودی حکومت ایران می‌خواهد، عنوان کرد: کسانی در داخل برای مردم وانمود می‌کنند که اگر مذاکره کنیم مشکلات حل می‌شود، در حالی که قذافی به خاطر مذاکره تمام لوازم هسته‌ای کشورش را با یک هواپیمای به آمریکا فرستاد ولی دیدیم آمریکا و غرب دست برنداشتند.

امام جمعه موقت تهران، با بیان اینکه آمریکا پایش را روی گلوی ایران گذاشته است، اظهار کرد: اگر یک گام علیه آمریکا عقب نشینی کنیم، فشار بیشتر را متحمل خواهیم شد.

از کارشناسان کم نظیر سیره امامان در بین علمای کشور نام برد و تصریح کرد: اگر مقام معظم رهبری رهبر هم نبود، یکی از خصوصیات منحصر به فردی که ایشان قبل از انقلاب داشت این بود که ایده‌های خوبی داشتند.

استاد خارج حوزه علمیه قم به توطئه‌های دشمنان علیه کشورمان از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی ایران تا به امروز اشاره کرد و ادامه داد: در تمام توطئه‌ها علیه کشورمان خصوصا جنگ تحمیلی ۸ ساله و دیگر اتفاقات، آمریکا دخالت داشته است.

وی تصریح کرد: یک مقاله‌نویس از معماران تحریم‌های آمریکایی، نوشته است که برای مقابله با ایران سه راه بیشتر

نماینده ولی فقیه در استان اصفهان

## رفع مشکلات موجود و توسعه تکنولوژی سبب سرفرازی کشور است

سیدیوسف طباطبایی‌نژاد در دیدار با مدیر کل مخابرات استان اصفهان ضمن تقدیر از تلاش همه مدیران مخابرات استان اظهار داشت: مدیران مخابرات، افراد فعالی بوده و بسیار برای اصفهان کار کردند، به ویژه در یک استان کوبری کار دشوارتر است و از یک روستا تا روستا دیگر آن چندین کیلومتر فاصله است، اما با این حال اکنون در بیشتر روستاها و جاده‌های استان، امکان استفاده از تلفن همراه وجود دارد.

وی افزود: این در حالی است که در گذشته در برخی استان‌ها، مردم مدت‌ها منتظر دریافت خط تلفن ثابت می‌ماندند، اما اکنون تکنولوژی توسعه خطوط مخابرات را داریم و کار مردم راحت شده است.

امام جمعه اصفهان عنوان کرد: این از نعمت‌هایی است

خود ساخته‌اند – به حساب می‌آیند. هدف این نوشتار اثبات «حقانیت شیعه اثنی‌عشری»، «ولادت» و «غیبت» امام دوازدهم است. ویژگی این کتاب در بخش بررسی حقانیت شیعه اثنی‌عشریه، استناد به منابع خود مخالفان؛ یعنی اهل سنت است. برخی سرفصل‌های کتاب حاضر عبارتند از «استخلاف»، «روایات اثنی‌عشریه در منابع اهل سنت»، «روایات اثنی‌عشری در منابع شیعه»، «اسامی دوازده خلیفه» و «نظریه دانشمندان فریقین درباره مصادیق دوازده خلیفه».

گفتنی است، چاپ اول این کتاب، در ۲۳۶ صفحه و با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه توسط انتشارات حوزه علمیه مروی روانه بازار شده است.

• **کتاب «توبه» به زبان اردو ترجمه و منتشر شد**

کتاب «توبه» اثر استاد جواد محدثی به همت اداره کل خدمات فرهنگی و انتشارات مجمع جهانی اهل بیت <sup>رحمته‌م</sup> به زبان اردو ترجمه و منتشر شد.

این اثر مشتمل بر رهنمودها و پندهایی از امام علی <sup>رحمته‌م</sup> پیرامون موضوع توبه است. نویسنده با انگیزه آشناسازی مخاطبان خود با معارف نهج البلاغه، پای رهنمودهای امیر سخن‌نشسته و با محوریت موضوع توبه به خطبه‌ها، نامه‌ها و حکمت‌های نهج البلاغه نظر افکنده است.

تیمین و شرحی کوتاه بر جمالات نورانی و حکمت‌های بلند و ژرف آن حضرت نیز به مطالب اصلی کتاب افزوده گردیده است. «بازگشت به فطرت»، «توبه پنجاهوی رو به رحمت»، «حقیقت توبه»، «توبه و جبران»، «آثار گناه و توبه»، «چرا تأخیر؟»، «توبه از چه؟»، «منافع توبه»، «راهی آسان‌تر از توبه»، «راه‌های آرزش‌گناه» و «می‌توان خوب بود»، عناوین سرفصل‌های اصلی کتاب هستند که خود گویای دامنه و موضوعاتی می‌باشد که به آن پرداخته شده است.

کتاب «توبه» از سوی «مرغوب عالم عسکری» به زبان اردو ترجمه و در قطع رقعی منتشر شده است.



در روایتی از امام صادق <sup>رحمته‌م</sup>، آمده است که در چهارده سال (ابتدای کودکی و نوجوانی) نباید فرزند را رها کنی. حضرت سه‌تا «هفت سال» درست کردند؛ هفت سال اول بگذار بازی کند. هفت سال دوم ادبش کن. هفت سال سوم ملازمش باش. یک بار دیگر روایت را بخوانم؛ «ذغ اَبْنک یَلْعَبُ سَلْعَ سَبینَ وَیُوَدِّبُ سَبْعاً وَالرَّزْمُ ثَمَشکُ سَبْعَ سَبینَ» (بهارالانوار، ۱۰۱، ۹۵)؛ یعنی چهارده سالگی‌اش که تمام شد، از یازده سالگی تا بیست و یک سالگی، او را جدایش نکنی؛ ملازمش باش؛ یعنی از آنجاهای دیگر، خبری نیست. تازه من فرضم این بود که مدرسه و محیط آموزشی‌اش، محیط خوبی است که با خاطرجمع او را آنجا گذاشته‌ای؛ چه رسد که بدانی اینجا که رفت، رفت؛ یعنی جو حاکم بر محیط آموزشی‌اش، مغایر جو تربیتی خانوادگی‌اش باشد. وای به آنجاهای دیگر. دستورات تربیتی اسلام اینها نیست.

• **تقدم ادب بر علم**

روایتی درباره کسانی که می‌خواهند، آموزش‌های دینی بدهند یا استاد هستند، از امام علی <sup>رحمته‌م</sup> می‌خوانم که حضرت فرمودند: پیغمبر تربیت‌شده خداست و مربی او خدا بوده است؛ مربی من هم پیغمبر بوده است؛ حالا من می‌خواهم مربی مؤمنین باشم؛ یعنی مگر می‌شود، هرکسی مربی باشد.

در این روایت هست که: «إِنَّ رَسْمُولَ اللَّهِ اَدَبُهُ اَللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ»؛ پیغمبر را خدا تربیت کرد؛ «وَهُوَ اَدَبُنِی»؛ مرا هم پیغمبر تربیت کرد؛ «وَأَنَا اَوَدُّبُ الْمُؤْمِنِینَ وَاَوَدُّبُ اَلْاَدَبِ اَلْمُکْرَمِینَ» (بهارالانوار، ۷۴، ۲۶۸) من هم مؤمنین را تربیت می‌کنم؛ یعنی انسان باید استادی را پیدا کند که مؤدب به آداب الهی و انسانی باشد. این را بدانید که حرف اول را «ادب» می‌زند، نه «علم» به‌معنای مفاهیم.

اگر غیر از این فکر می‌کنید، بدانید که اشتباه می‌کنید؛ چون علم بدون ادب و تعلیم بدون تربیت، وزر و وبال می‌شود؛ وبال می‌شود روی گردند. بعد می‌بینی فرزندت با پوشش برتر اسلامی رفت در این مرکز آموزش، دو ترم گذشته بی‌حجاب بیرون آمد. آن‌وقت چنان به‌چکنم، چه‌کنم بیفتی که مفری پیدا کنی.

• **خاطرجمعی از محیط آموزشی اشتباه است**

لذا می‌خواستیم این را عرض کنم که در این چند محیطی که ما گفتیم، آن محیطی که خیلی نقش دارد، چه در سازندگی و چه در تخریب، «محیط آموزشی» است. من حالا سفارش می‌کنم که به اولیا که حواستان جمع باشد! این بچه تا موقعی که تحت نظر شما بود، تا حدودی توانسته بودید، از نظر اعتقادی و عملی رویه‌راهش کنید؛ حالا که او را به مدرسه فرستادید، خیال نکنید این پایدار می‌ماند. وقتی در محیط آموزشی برود، بدانید که آنجا قوی‌تر از شما هست. آن محیط قوی‌تر از محیط خانوادگی شماست. این‌طور نباید باشد که خیالتان راحت شود.

من خصوصاً به آن دسته‌ای می‌گویم که اینها واقعاً هم از نظر تربیتی دینی و هم از جهت انسانی دل‌سوز فرزندانشان هستند. اگر فرزندتان را در بهترین مدرسه‌ها هم گذاشتید، خاطرجمع نشوید. دست‌تان را روی دست نگذارید. این اشتباه است؛ حتی اگر بهترین مدرسه‌ها از جهت دینی را هم انتخاب کردید، نباید خیالتان آسوده شود؛ چون یک موقع چشم‌باز می‌کنید و می‌بینید، همین بچه‌ای که در آن محیط بوده، وامصیبتاست.

### آغاز ثبت نام کارگاه مجازی «سبک زندگی اسلامی مهارت‌های ارتباطی»

اداره ارتقاء و توانمندسازی اداره کل امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه خواران از اجرای برنامه‌های ارتقائی ویژه طلاب استعدادبرتر به همراه برگزاری کارگاه‌های دانشی و مهارتی مورد نیاز آنان به صورت مجازی و با همکاری استان یزد خبر داد.

شروع دوره از چهارشنبه اول اسفندماه سال جاری، ساعت ۱۶ تا ۱۷:۳۰ و با تدریس حجت الاسلام هادی رضایی خواهد بود.

آخرین مهلت ثبت نام تا تاریخ ۲۰ بهمن‌ماه سال جاری می‌باشد. همچنین از آنجایی که طول دوره به مدت ۱۰ جلسه و هر چهارشنبه خواهد بود، حداکثر حق غیبت، فقط یک جلسه می‌باشد و به افرادی که بدون غیبت و با موفقیت دوره را به اتمام برسانند، گواهی اعطاء خواهد شد.

## یادگاه عالمان دین | ۵ |

# آیت‌الله محمد کفعمی خراسانی

می‌یابد و مریدان زیادی گردش جمع و منشأ اثر فراوانی در منطقه می‌شود. مسجد کفعمی، اولین اثر از شیخ محمد است که در سال‌های ۲۵–۱۳۲۴ در زابل بنا نهاد و بعدها توسط اقوام ایشان توسعه یافت و تجدید بنا شد و در حال حاضر توسط خیرین آن دیار اداره می‌شود.

- عزیمت به زاهدان**

پس از این مدت، بزرگان زاهدان و به‌ویژه یزیدی‌های مقیم زاهدان، با توجه به شناختی که از شیخ محمد پیدا کرده بودند، از ایشان دعوت کردند تا به زاهدان برود.

آیت‌الله کفعمی در سال ۱۳۲۵ شمسی به زاهدان سفر کرده و از نزدیک وضع مردم آن دیار را مشاهده نمود و آنجا بود که به غربت و استضعاف شیعیان پی برد. مؤمنین زاهدان نیز به محضر وی رسیده و از ایشان دعوت کردند که به زاهدان بیاید. شیخ محمد با وجود پیوند سخت عاطفی که با مردم زابل پیدا کرده بود، در برابر خود وظیفه سنگین‌تری را احساس کرد و عاقبت دل به دریا زده به‌همراه خانواده راهی زاهدان شد و در آنجا رحل اقامت افکنده و به رفق و فتق امور دینی مردم پرداخت. وی فعالیت بسیار گسترده و پر دامنه‌ای را در زاهدان آغاز کرد و با درک موقعیت آنجا با وجود ادیان و فرقه‌های مختلف مسیحی، زرتشتی، بودایی و سیک، وحدت شیعه و سنی و دیگر مذاهب اسلامی را سرلوحه برنامه سیاسی خود قرار داد و با دقت و ظرافتی خاص برنامه‌ریزی کرد تا برای رشد فرهنگ اسلامی، بستری آرام و مناسب فراهم شود. خدمات اجتماعی، فرهنگی و جهادی

- سیل زاهدان**

در سال ۱۳۲۸شمسی، سیلی ویران‌گر زاهدان را درنوردید و بسیاری را بی‌خانمان کرد. آیت‌الله کفعمی ستاد کمک‌رسانی تشکیل داده و به کمک سیل‌زدگان شتافت. وی کودکانی را که خانواده خود را از دست داده بودند، شناسایی کرده و دارالائتامی تشکیل داد و از آن‌ها نگهداری و سرپرستی نمود و با فراهم‌کردن زمینه تحصیل و کارآموزی، به زندگی آنان سر و سامان بخشید و بسیاری از آن‌ها جذب کار و تحصیلات عالیه شدند. برای خانواده‌های سیل‌زده نیز مقرری تعیین کرد.

- خشکسالی در سیستان و بلوچستان**

در سال‌های ۵۰– ۱۳۲۹، آب هیرمند از جریان بازماند و دریاچه هامون خشک شد. مردم آن سامان به‌طرز وحشتناکی دچار بی‌آبی و خشک‌سالی شده و گروه گروه از آن دیار به گرگان و ترکمن‌صحرا و سرخس و دیگر بلاد مهاجرت کردند. فقر و گرسنگی و تشنگی بیداد می‌کرد و سرتاسر زابل در خشک‌سالی و تشنگی و گرسنگی، جان انسان‌ها را می‌سوزاند و به کام مرگ می‌کشاند. آیت‌الله کفعمی <sup>رحمته</sup> با کهنولت‌سن و کسالتی که داشت، همراه با یکی از یارانش بر مؤتوسرینکلت سوار می‌شد و جهت کسب اطلاع از وضعیت مردم به دورترین روستاها روان می‌شد و به‌منظور کمک‌رسانی از محروم‌ترین روستاها شروع می‌کرد.

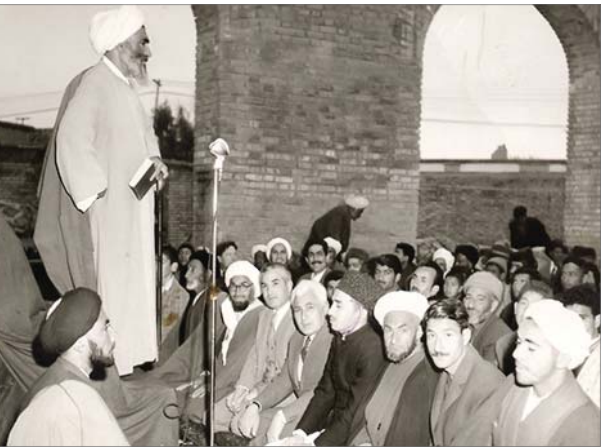
مأموران ساواک یکی از این کمک‌رسانی‌ها را چنین گزارش می‌کنند:

«آقای حاج شیخ محمد کفعمی خراسانی پیش‌نماز اهل تشیع زاهدان به‌اتفاق آقای محلاتی و چند نفر دیگر از روحانیون، در حدود ۱۵۰۰۰ ریال وجه شریعه را با نظر حاج محمدتقی طباطبایی ساکن زابل در قراء، ورمال، سدکی، چلنگ، کوه خواجه، ادیمی و زهک، توزیع و به هر نفر مبلغ یکصد ریال پرداخت نموده‌اند.

کار به جایی رسید که ایشان ستاد کمک‌رسانی تشکیل داد و به‌وسیله نامه، تلگراف و تلفن به آیات عظام و مراجع تقلید در نجف اشرف، قم، تهران و مشهد وضعیت تأسف‌بار و نابه‌سامان مردم سیستان را اطلاع داده و درخواست کمک و یاری نمود.

- خدمت به محرومین**

آیت‌الله کفعمی اصلاح امور و خدمت به محرومین را وجهه همت خویش قرار داده و در این راه، از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کرد و تقرب به خداوند متعال را در خدمت به مردم می‌جست. برای همین درب منزلش به روی همه باز بود و



- تولد وزادگاه**

آیت‌الله شیخ محمد کفعمی خراسانی در سال ۱۲۸۰ شمسی در خانواده‌ای روحانی، در محله عیدگاه مشهد مقدس به دنیا آمد. پدرش، آیت‌الله حاج شیخ رجب‌علی محدثی خراسانی، از معتبرین علمای خراسان و اولین وکیل دعاوی مشهد و مدرس مدرسه ابدال‌خان و از روحانیونی بود که از راه کشاورزی تأمین معاش می‌کرد و مادرش، زنی متدینه و عالمه به‌شمار می‌آمد که ثمره ازدواجش با شیخ رجب‌علی «محمد» بود.

- تحصیلات**

محمد در کودکی، قرآن را نزد مادر و خاله فاضله‌اش آموخت و سپس مقدمات صرف و نحو عربی را از محضر پدر فراگرفت.

شیفتگی و علاقه به فراگیری علوم اسلامی موجب شد تا وارد حوزه علمیه مشهد شود و در نوجوانی به مدرسه علمیه ابدال‌خان مشهد رفت.

شیخ محمد، در مدرسه علمیه ابدال‌خان با جدیت و تلاش شبانه‌روزی به تحصیل مشغول بود و از محضر بزرگواران ادیبی همچون: حاج شیخ عبدالجواد ادیب نیشابوری، شیخ محمدتقی ادیب ثانی، حاج محقق قوچانی، مرحوم شمس و میرزا احمد مدرس یزیدی و به‌خصوص آیت‌الله حاج شیخ کاظم دامغانی کسب فیض می‌کرد.

- هجرت به نجف اشرف**

شیخ محمد، عزم خود را جزم کرد تا به حوزه مقدسه نجف برود؛ لذا به‌همراه چهارتن از طلبه‌های مدرسه، برای ادامه تحصیل به نجف اشرف عزیمت نمود. در زمان ورود ایشان به حوزه مقدسه نجف، این حوزه از کمترین امکانات برخوردار بود؛ روزانه یک چارک نان بدون هیچ خورشتی، برای قوت روزانه به هریک از طلاب داده می‌شد و چنانچه طلبه‌ای پولی داشت، می‌توانست تخم‌مرغی تهیته و به قوتش اضافه کند.

مادر شیخ محمد، معمولاً از خرج خانه پس‌اندازی کرده و مقداری از آن را برای او می‌فرستاد. وی علاوه بر تلمذ در درس علما، سحرگاهان به زیارت امام و مولایش، علی <sup>علیه</sup> مشرف می‌شد و به نماز، دعا، تهجد و شب‌زنده‌داری مشغول می‌شد و به خود‌سازی می‌پرداخت.

شیخ محمد، در نجف اشرف نزد استاد بزرگی نظیر آیت‌الله حاج میرزاباقر زنجانی و آیت‌الله حاج سیدعلی نوری <sup>علیه</sup> سطوح را به پایان رسانید و دروس خارج فقه و اصول را از محضر آیت‌الله سیدابوتراب عبدالعلی موسوی خوانساری، آیت‌الله میرزاحسن مشکینی و آیت‌الله سیدضیاءالدین عراقی <sup>علیه</sup> فراگرفت و به محضر آیت‌الله‌العظمی سیدابوالحسن اصفهانی <sup>علیه</sup> راه یافت و در خدمت ایشان به درجه اجتهاد نایل آمد.

شیخ محمد کفعمی علاوه بر آیت‌الله سیدابوالحسن اصفهانی، از مراجع عظام تقلید دیگری همچون آیت‌الله سید محمدهادی میلانی و آیت‌الله سیداحمد خوانساری <sup>علیه</sup>، اجتهادنامه دریافت نمود.

- بازگشت به وطن**

در حین تحصیل در عراق، خیرهای ناگواری از ایران به شیخ محمد می‌رسید. یورش حکومت خودکامه و ظالمانه رضاخان به روحانیت و دین مبین اسلام، ایجاد محدودیت برای تشکیل مجالس عزاداری سیدالشهداء <sup>علیهم</sup>، کشف حجاب و جریان یورش به مسجد گوهرشاد مشهد و خیر تبعید پدرش به روستای باخزر و رنج غربت و بالآخره نامه‌های مادر که در آن، با اشعار جگرسوز شاعران پارسی و عربی همراه بود، در وی مؤثر افتاد و تصمیم به بازگشت گرفت. این بود که تصمیم خود را با استاد و مرادش، آیت‌الله سیدابوالحسن اصفهانی در میان گذاشت و اذن مرخصی طلبید. برای استاد، جداشدن از چنین شاگرد وفاداری مشکل بود؛ اما درخواست مادر پیر شیخ محمد که مطرح شد، آقا سیدابوالحسن، تحت تأثیر عظمت مقام مادر، اجازه مرخصی داد.

بنابراین درحالی‌که ۷ نفر از علما و مراجع نجف اجتهاد شیخ محمد را تأیید کرده بودند، به کشور بازگشت و در این مسیر، مریدان سیدابوالحسن اصفهانی از وی پذیرایی کردند تا اینکه به موطن خود رسید و مورد استقبال خانواده، علما و مؤمنین قرار گرفت. شیخ محمد، زمانی به موطن خود بازگشت که از سه سال قبل، پدرش در تبعید و مادرش نیز در بستر بیماری افتاده بود.

- هجرت به سیستان و بلوچستان**

آیت‌الله کفعمی خراسانی <sup>علیه</sup> پس از مراجعت به مشهد، چند روزی را به زیارت امام رضا <sup>علیه</sup> و دیدار اقوام می‌گذراند و پس از آن، جهت دیدار پدر و مادر راهی باخزر می‌شود. پس از مدتی اقامت در آنجا، دوباره به مشهد بازگشته و مورد توجه اقوام زابلی خود که برای تجارت و زیارت به مشهد مقدس آمده بودند، واقع شده و شخصیت وی، نظر آنان را جلب نموده و به شیخ محمد پیشنهاد ازدواج با دختری از خانواده خود را می‌دهند که با جواب مثبت ایشان مواجه می‌شوند.

مدتی بعد شیخ محمد عازم زابل شده و در مسجدی که به‌همت محمدعلی ذخیره‌داری، برادر همسرش، بنا شده بود، به تبلیغ مشغول می‌شود (هم‌اکنون این مسجد به‌نام «کفعمی» معروف است). پس از مدت کوتاهی مسجدش مورد توجه جوانان و استقبال سایر مردم خون‌گرم آن دیار قرار گرفته و رونق

- ویژه‌استان‌ها / ۸**

«در تاریخ ۳۱/ ۳۷/ اطلاعیه واصل گردیده که آقای کفعمی، تابلو تبلیغات پبسی کولا را از در مغازه‌ها پایین آورده و پاره کرده است و دستور منع فروش به فروشندگان صادر و ایجاد نارضایی اهالی را فراهم و اضافه نموده؛ چون پبسی کولا به‌وسیله بهائی‌ها تهیته و مبلغی از فروش آن به مصرف تبلیغ دین بهائی می‌رسد، خوب نیست.»

بعدها تعداد زیادی از افراد فرقه‌های مختلف، از جمله افراد مسیحی و در چند نوبت افرادی از فرقه ضاله بهائیت، به دست مبارک ایشان به اسلام گرویدند:

«در تاریخ ۱۵/ ۰۵/ ۵۷ در مسجد جامع، یک نفر مهندس مسیحی، نزد شیخ کفعمی مسلمان گردید و عکسی از آنها گرفته شد.»

- ملجأ و مأوی تبعیدشدگان**

رژیم شاه برای جلوگیری از فعالیت روحانیون و فعالان سیاسی، آنها را از محل زندگی شان به مناطق بدآب رهوا تبعید می‌کرد و استان سیستان و بلوچستان به‌دلیل دوری از مرکز کشور و شرایط سخت اقلیمی، مورد توجه رژیم قرار داشت تا بدین‌وسیله بتواند، آنها را از راهی که انتخاب کرده بودند، نادم و پشیمان کند.

آیت‌الله کفعمی به‌موازات اقدامات رژیم تا آنجا‌که در توان داشت، به تبعیدشدگان و خانواده‌های شان کمک می‌کرد و تا حد امکان در منزل از آنان پذیرایی و برای دیدار با ایشان نظیر: آیت‌الله خامنه‌ای، آیت‌الله سیدمحمود طالقانی، آیت‌الله ابوالقاسم خزعلی، آیت‌الله مکارم شیرازی، آیت‌الله پسندیده، حجت‌الاسلام راشد یزیدی و …، راهی شهرهای دوردست استان شده، امکانات لازم را برای آنها فراهم می‌کرد و پناهگاه و مأمنی برای تبعیدشدگان محسوب می‌شد:

در اسناد ساواک در همین زمینه آمده است:

«نامبرده بالا یکی از روحانیون ساکن زاهدان می‌باشد. بعضاً با معممین تبعیدی در سطح استان تماس برقرار نموده و خصوصاً ضمن مذاکره حضوری مواردی از قبیل (هرکاری داشته باشید، من و سایر دوستان در اختیار شما هستیم و خاطراتن از هر نظر جمع بوده و ما تماس خود را با شماها قطع نخواهیم نمود) عنوان می‌نماید. مشارالیه چنانچه شیخی به این استان تبعید گردد، فوراً به دیدن وی رفته و کمک‌هایی هم می‌کند. رفتار و اعمال کفعمی باید تحت نظر باشد.»

ساواک به‌خاطر حمایت‌های آیت‌الله کفعمی از تبعیدشدگان، درخواست ایجاد محدودیت برای ایشان کرد:

«مقرر فرمایند، در صورت تصویب اعمال و رفتار مشارالیه به‌وسیله ساواک، محل تحت کنترل قرار گرفته و محدودیت‌هایی در این زمینه پرایش به‌وجود آوند.»

ساواک سیستان و بلوچستان در نامه‌ای از ناحیه زاندارمری این استان چنین درخواست می‌کند:

«قرار است نامبرده فوق قبل از ظهر روز جاری، به زابل عزیمت نماید. خواهشمند است، دستور فرمایید، اعمال و رفتار و اقدامات وی را تحت کنترل قرار داده و از نتیجه، این سازمان را آگاه سازند.»

- ایفای نقش پس از پیروزی انقلاب اسلامی**

آیت‌الله کفعمی خراسانی با پیروزی انقلاب اسلامی و سقوط رژیم ستم‌شاهی پهلوی، تا استقرار کامل نظم و امنیت، اداره امور شهر را بر عهده گرفت. در این زمان، مقامات رژیم و ساواکی‌ها را دستگیر و در مسجد جامع نزد ایشان می‌بردند و افرادی که بی‌گناه بودند، با سپردن تعهد آزاد و گناهکاران تحویل دادگاه‌های انقلاب می‌شدند. با وجود فعالیت ضدانقلاب در آن منطقه، آیت‌الله کفعمی با تلاش مضاعف ماجراجویی‌های آنان را خنثی می‌کرد و با همکاری مردم به رفق و فتق امور می‌پرداخت.

در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار نظام جمهوری اسلامی، ایشان در رأس کاروانی از مردم استان، جهت تجدید بیعت با حضرت امام <sup>علیه</sup> عازم قم شدند.

پس از پیروزی انقلاب و رسوخ ضدانقلاب و کمونیست‌ها و منافقین در دانشگاه و تشدید فعالیت آنان علیه اسلام و انقلاب، آیت‌الله کفعمی مردم را بسیج کرده و پس از ۷ کیلومتر راهپیمایی، وارد دانشگاه شدند و پس از درگیرشدن ضدانقلاب با راهپیمایان، غائله با پیروزی انقلابیون به پایان رسید.

با توجه به دربودن زاهدان از مرکز و شرایط خاص قومی و مذهبی آنجا، سطح خاص فرهنگ و محدودبودن ارتباطات آن زمان، مدیریت مسائل انقلاب اسلامی، کاری بسیار حساس و ظریف بود که در آن مقطع، با درایت و هدایت ایشان، از بروز بسیاری از وقایع حاد جلوگیری شد.

- تأسیس حوزه علمیه**

آیت‌الله کفعمی خراسانی <sup>علیه</sup> از بدو ورود به زاهدان در اندیشه تربیت طلاب و مورچین مذهبی بود. به‌همین جهت اتاق‌هایی در ضلع غربی حیاط مسجد جامع احداث کرد تا هم جوانان داوطلب علوم دینی و قرآنی دارای محل زندگی باشند و هم محلی باشد، برای استراحت روحانیونی که از سایر شهرها برای تبلیغ به استان می‌آمدند.

حوزه علمیه مسجد جامع، یک پایگاه فرهنگی، دینی و سیاسی مهم بود که ایشان در آن به تدریس و تربیت طلاب مشغول شد و بسیاری از محضر درس وی بهره‌ها بردند و صدها طلبه فاضل را در دامن خود پروراند.

جهت رفاه حال طلاب و روحانیون، قطعه زمین بزرگی در یکی از مناطق زاهدان تهیه کرد و به آبادانی آن پرداخت و قسمت بزرگی از آن را جهت مصلی اختصاص داد و مابقی آن را بین طلاب تقسیم کرد و با حداقل امکاناتی که در اختیار داشت، آنها را در تکمیل منازل‌شان یاری رساند.

- رحلت**

آیت‌الله کفعمی خراسانی در تیرماه ۱۳۶۲ برای مداوای بیماری، عازم مشهد مقدس شد که در آنجا بیماری‌اش شدت یافت و ایشان را به بیمارستان منتقل کرده و تحت عمل جراحی قرار دادند. با وجود تلاش شبانه‌روزی اطرفیان، ناگهان صبح روز سوم پس از عمل، وضعیت جسمانی ایشان وخیم شد و در حال احتضار، آیت‌الله عبادی بالای سر ایشان شروع به خواندن قرآن کرد و زمانی فرارسید که لبخند رضایت بر لبان این عالم وارسته و مجاهد نقش بست و ندای «ارجعی الی ربک» را لبیک گفته و جان به جان‌آفرین تسلیم نمود. در ۳۰ تیرماه ۱۳۶۲، پس از تشییع باشکوه مردم مشهد و زاهدان و درحالی‌که صحن آزادی مملو از جمعیت شده بود، آیت‌الله‌العظمی سیدعبدالله شیرازی <sup>علیه</sup> بر جنازه ایشان نماز خواندند و پیکر مطهرشان در غرفه شماره ۶ شمال‌غربی صحن آزادی حرم ثامن‌الحجج علی‌بن موسی‌الرضا <sup>علیه</sup> دفن شد.